

En uke for tidlig

VADSØ: Vi skylder en liten forklaring til de mange som følte seg snytt over ikke å finne innslaget om Erna Nielsen fra Ekkerøy i gårstdagens NRK-innslag «Grønn glede». For av ulike grunner fikk vi melding om at innslaget skulle vært sendt i går, noe som altså ikke var tilfellet. Derimot blir innslaget sendt kommende tirsdag. Og den som venter på noe godt, ...

Idealer ikke tilstrekkelig

VADSØ: Ifølge NRK Troms og Finnmark mener Naturvernforbundet at import av kraftoverskudd fra Kola vil forlenge driften av atomkraftverket.

Naturvernforbundet skal ha ros for deres idealer, men de må også innse at idealer ikke er tilstrekkelig. Her må det reelle tiltak til for å få bukt med denne utfordringen, sier administrerende direktør Tor Arne Pedersen i Varanger Kraft AS.

Naturvernforbundet sine uttalelser faller på sin egen urimelighet og gir ingen svar på hvordan en skal danne et reelt grunnlag for utfasing av Kola atomkraftverk. De påstår at en kraftlinje til Russland forlenger levetiden på atomkraftverket på Kola. Det faller på sin egen urimelighet å komme med en slik påstand all den tid de ikke er i stand til å gi en god forklaring på akkurat den problemstillingen, sier Pedersen.

– Forbrytelser mot menneskeheten

VADSØ: Norge trosser anbefalingene fra Flyktningshjelpen og 78 andre europeiske organisasjoner når tsjetsjenske flyktninger deporteres til Russland. Flere tsjetsjenske barnefamilier i Vadsø har blitt hentet av politiet de siste ukene, etter fire år i Norge.

Bjørn Erik Dahl

bjorn.erik.dahl@finnmarken.no

– Det mønsteret av forsvinninger som nå pågår i Tsjetsjenia er så omfattende at det kan karakteriseres som forbrytelser mot menneskeheten, sier Anne Marit Austbø i den norske Flyktningshjelpa til NRK.

Likevel blir en rekke tsjetsjenere, blant dem flere barnefamilier som har bodd i årevis i Vadsø, deportert.

Mange grove brudd

– Grove brudd på menneskerettighetene fortsetter i Tsjetsjenia uten at noen blir straffet for overgrepene.

– Tsjetsjenere som søker tilflukt i andre deler av Den russiske føderasjonen blir ikke gitt den beskyttelsen de har krav på i henhold til internasjonale standarder.

– Retur av asylsøkere kan ikke skje i trygget og verdighet per i dag.

Dette er noen av hovedkonklusjonene i en ny rapport om beskyttelse av tsjetsjenske internt fordrevne, flyktninger og asylsøkere.

Rapporten er utarbeidet av Flyktningshjelpen med støtte fra ECRE-nettverket (European Council for Refugees and Exiles) som representerer 78 ikke-statlige organisasjoner i 30 europeiske land. ECRE stiller seg bak rapportens anbefalinger og advarer sterkt mot tvungen retur av tsjetsjenske asylsøkere tilbake til Den russiske føderasjonen.

På en rekke viktige punkter har russiske myndigheter latt være å følge FN's retningslinjer for internt fordrevne:

Tsjetsjenske internt fordrevne blir ikke innvilget

SKAL DEPORTERES: Disse barna har blitt hentet i tur og orden de siste ukene. Kun Farina og Madina (nummer en og tre fra høyre) er fremdeles i Vadsø. (Foto: Bjørn Erik Dahl)

status som mennesker på flukt.

De blir ofte nektet å registrere seg hos lokale myndigheter og få identitetsdokumenter som de behøver for å gjøre krav på grunnleggende rettigheter i Den russiske føderasjonen.

De er ofre for diskriminering og overgrep, bade fra privatpersoner og staten, og blir ikke beskyttet mot tvangsreturnering til Tsjetsjenia.

– Europeiske land bør ikke forvente at det er et alternativ for etniske tsjetsjenere å få beskyttelse i andre deler av Den russiske føderasjonen, sier Raymond Johansen, generalsekretær i Flyktningshjelpen.

– Ikke trygt

– Vi frykter at mange ikke vil finne trygge områder å bosette seg i dersom de returneres til Den russiske føderasjonen, og vil ende opp under utrygge forhold i Tsjetsjenia. Presset på tsjetsjenske internt fordrevne økte på slutten av 2002, og fra 2003 har asylsøkere fra Den russiske føderasjonen vært en av de største gruppene av asylsøkere til europeiske land. Det blir antatt at de fleste av disse er tsjetsjenere, sier Johansen.

Rapporten avslører at tsjetsjenere som søker tilflukt utenlands møter en rekke hindringer; blant annet at retten til å søke asyl ikke blir respektert:

I Aserbajdsjan, Kasakhstan og Hviterussland

blir tsjetsjenere nektet adgang til den nasjonale asylprosedyren. Mange oppholder seg der uten noen lovlige rettigheter og nesten uten humanitær støtte.

Tsjetsjenere blir noen ganger nektet adgang til andre land. Dette inntreffer regelmessig på grensen mot Ukraina.

Variierende tilnærming

EUs medlemsstater har en svært varierende tilnærming til tsjetsjenske asylsøkere. Andelen som blir innvilget flyktningstatus varierer dramatisk innen EU, og utfallet av «asyllosteriet» avhenger av hvilket land man har levert asylsøknaden i. I løpet av de seks første månedene av 2004, fikk ikke en eneste person fra Den russiske føderasjonen innvilget asyl i Slovakia, mens andelen for denne gruppen i Østerrike var 96 prosent.

Rapporten uttrykker bekymring mot at systemet for asyl og integrasjon i de nye EU-landene ikke er av samme standard som i Vest-Europa. Den oppfordrer «gamle» EU-land til å støtte de «nye» EU-landene ved å gi beskyttelse til tsjetsjenske asylsøkere. I en anbefaling til myndigheter i europeiske land ber Flyktningshjelpen gamle EU-land om å vise solidaritet med nye EU-land, og ikke returnere tsjetsjenere dit, selv om de kom til disse landene først.

– Gi barn i asylmottak mulighet til et verdig liv

OSLO: SV la i dag frem et forslag i Stortinget om å gi barnefamilier som har vært i norske asylmottak i tre år eller lengre en mulighet til å få bli.

SVs stortingsrepresentant og flyktningspolitisk talsperson, Heikki Holmås, mener at situasjonen for

familier som har bodd lenge på asylmottak ikke er holdbar og at barn og unge rammes hardt.

– Det å leve under slike forhold er uholdbart og gir en manglende forutsigbarhet som gjør noe med livene deres, sier Holmås.

Holmås mener Stortinget må gjøre et engangsvedtak før Stortinget går fra hverandre for sommeren for å gi lengeboende i asylmottak muligheten til å få sakene sine vurdert på nytt.

– Dette med utgangspunkt i at sterke menneske-

lige hensyn i mange tilfeller tilsier at barn og deres familier bør innvilges opphold på humanitært grunnlag dersom de har oppholdt seg som asylsøkere i Norge i over tre år, mener han.

– Vi må ta på alvor den situasjonen disse barna kommer i og samtidig se på de forpliktelser Norge har i forhold til FN's Barnekonvensjon. Artikkel 3 sier at barnets beste skal være et grunnleggende hensyn, og vi må vise vilje til en sjenerøs vurdering av disse sakene, sier Holmås.

Juksefant tatt i Grimsby

GRIMSBY: Takket være ei overvåket kystvakt har norske myndigheter avslørt nok et tilfelle av svartfiske og ulovlig omlasting av hvitfisk fra Barentshavet. Fryseskipet «Langust», registrert i Kambodsja, ble forledet tatt «med buksene nede» med 422 tonn torsk og hyse om bord, skriver Fiskeribladet.

Båten ligger nå ved kai i Grimsby, og norske fiskerimyndigheter er på stedet og overvåker det som skjer.

Det var 30. mai at kystvaktskipet «Malene Østervold» kom over «Langust» i Nordsjøen. Kam-

bodsja-fartøyet har i flere år vært observert i Barentshavet, og har vært mistenkt for omlasting av russiskfanget svartfisk. Skipperen om bord opplyste av fartøyet hadde flere hundre tonn torsk og hyse om bord – fisk levert av de tre russiske trålerne «Karovsk», «Visota» og «Santa» i tidsrommet 21. til 25. mai.

Denne forklaringen holdt ikke mål da nærmere undersøkelser fra kystvaktas side viste at en av trålerne var i fiske i Irmingerhavet, mens de to andre lå ved kai i Vardø og Kirkenes da fisken skulle ha vært fisket og omlastet. Dermed gikk alarmen. Kystvakta underrettet Fiskeridirektoratet, og også russiske kontrollmyndigheter ble informert.

Fra havn til havn

Men til tross for at skipperen på fryseskipet ikke ville fortelle hvor lasten skulle losses, vurderte

kystvakta det som meget sannsynlig at båten var på vei til Nederland eller Tyskland. Fartøyet var til og med inne på havna i tyske Bremerhaven før det forlot og satte kursen mot England og Grimsby.

Hele tiden ble fartøyet fulgt av norske myndigheter, og observatører fra Fiskeridirektoratet sto på kaia da fartøyet kom til Grimsby.

– Nok en bekreftelse

– Dette er nok en bekreftelse på at de mistankene vi har hatt om svartfiske og ulovlig omlasting har vært berettiget. Klarere dokumentasjon på at det foregår et uregistrert fiske med etterfølgende omlasting er det vanskelig å finne. For oss som daglig jobber med denne problematikken er denne avsløringen en spire til ytterligere innsats, sier operasjonsoffiser Lars Kjøren ved KV Nord på Sortland.

Nyhets-TIPS?

Ring Vadsø: 78 95 55 00
Kirkenes: 78 97 02 00